

ÎNCHEIERE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Vasili Aladov,
în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Vasili Aladov împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei, cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva hotărârii din 29 mai 2023 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a respins acțiunea depusă de Vasili Aladov, ca fiind neîntemeiată,

constată:

La 03 aprilie 2023, Vasili Aladov a depus prin intermediul oficiului poștal acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei, cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 22 martie 2023, a înaintat Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei cerere, în temeiul art. 72 alin. (2) din Codul administrativ, prin care a solicitat eliberarea copiilor de pe dosarul privind participarea în alegerile bașcanului al UTA Găgăuzia din data de 30 iunie 2019, înregistrarea sa în calitate de candidat la alegerile bașcanului UTA Găgăuzia și eliberarea reprezentantului său sau grupului de inițiativă a listelor de subscripție.

Prin hotărârea Comisiei Electorale a Găgăuziei nr. 107/2 (491) din 28 martie 2023, notificată la 28 martie 2023, cererea sa a fost respinsă, ca neîntemeiată.

În opinia reclamantului, hotărârea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei este neîntemeiată și urmează a fi anulată, deoarece contravine prevederilor art. 99 alin. (2) și art. 44 din Codul electoral al Găgăuziei, și anume consimțământul candidatului de a candida la funcția, la care are dreptul să candideze doar locuitorul Găgăuziei, care posedă limba găgăuză și a atins vârsta necesară. Nu are careva restricții, prevăzute de lege care i-ar interzice de a candida. Declarația pe venituri *apriori* nu poate fi prezentată, precum și în baza încheierii 29 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat. La fel, copia actului de identitate putea fi prezentat la primirea listelor de subscripție.

Reclamantul a menționat că, deși, potrivit art. 44 alin. (4) din Codul electoral al Găgăuziei consimțământul de a participa la alegeri în calitate de bașcanului Găgăuziei se prezintă împreună cu pachetul de documente, în hotărârea Comisiei electorale nu este indicat refuzul să se prezente în timpul

orarului de lucru al Comisiei electorale pentru a depune personal sau prin intermediul reprezentantului documentele necesare.

Vasili Aladov a relevat că, întru respectarea prevederilor art. 100 alin. (1) din Codul electoral al Găgăuziei, a înaintat Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei cerere prin care a solicitat eliberarea listelor de subscripție, însă, Comisia electorală, cunoscând cu certitudine locul aflării său, nu i-a adus listele de subscripție, dar i-au expediat un răspuns, expediat prin intermediul oficiului poștal, care a dus la tergiversarea procedurii. Respectiv, Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei neîntemeiat a ajuns la concluzia că reclamantul nu a respectat nici o prevedere legală necesară pentru înregistrarea sa în calitate de candidat la funcția de bașcan al Găgăuziei.

La fel, reclamantul a remarcat că nu îi este clar de ce Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul, având posibilitatea de a-l etapa la sediul Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei, nu a întreprins nicio acțiune în acest sens. Or, din cauza acestor acțiuni, deja a doua oară este privat de dreptul de a candida la funcția de bașcan.

Reclamantul a considerat că președintele Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei este cointeresat ca el să nu fie admis în calitate de candidat la funcția de bașcan.

Reclamantul Vasili Aladov a solicitat prin acțiune anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 107/2 (491) din 28 martie 2023.

Prin hotărârea din 29 mai 2023 a Curții de Apel Cahul s-a respins acțiunea depusă de Vasili Aladov, ca fiind neîntemeiată (f.d. 82, 83-92).

În consolidarea soluției prima instanță a reținut că, potrivit art. 99 alin. (1) din Codul electoral al Găgăuziei, Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei li se prezintă de către candidat, cel târziu cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor, documentele indicate în art. 44 al Codului, și anume:

- procesul-verbal al ședinței organului central sau teritorial al partidului, a altei organizații social-politice sau a blocului electoral privind desemnarea candidatului (listei de candidați);

- listele de subscripție cu numărul suficient de semnături ale susținătorilor candidatului independent;

- datele biografice ale candidatului;

- declarația candidatului privind consimțământul lui de a candida la funcția pentru care a fost desemnat, conținând și declarația pe propria răspundere despre lipsa interdicțiilor legale/judecătorești de a candida;

- declarația de avere, conturi bancare, titluri de valoare, sume bănești primite prin donație, despre și interese personale a candidatului pentru ultimii 2 ani anteriori anului în care se desfășoară alegerile, cât și despre sursa acestor venituri, inclusiv și veniturilor din fondurile de investiție în formă de dobândă, din contractele de arendă și alte date;

- declarația candidatului privind abandonarea, pe perioada campaniei electorale a funcțiilor incompatibile pentru persoanele ce cad sub incidența prevederilor alin. (3) art. 13 din prezentul Cod;

- simbolul electoral în variantă electronică și pe hârtie;

- copia de pe actul de identitate al candidatului.

Conform art. 44 alin. (1) din Codul electoral al Găgăuziei, declarațiile candidaților privind consimțământul lor de a candida se depun împreună cu setul

de documente personal de către candidați la Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei.

În corespundere cu prevederile art. 100 alin. (1) din Codul electoral al Găgăuziei, pentru înregistrarea de către Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei a candidaților la funcția de Bașcan al Găgăuziei, ultimii trebuie să prezinte listele de subscripție, ce conțin semnăturile nu mai puțin de 1 500 și nu mai mult de 2 000 a alegătorilor din cel puțin $\frac{1}{3}$ unităților administrativ-teritoriale a Găgăuziei, și trebuie să fie colectate nu mai puțin de 75 semnături pentru fiecare, precum și corespunzător altor cerințe ale prezentului cod.

Curtea de Apel Cahul a constatat că Vasili Aladov nu s-a prezentat personal la Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei pentru înregistrarea sa în calitate de candidat la alegerile bașcanului Găgăuziei din anul 2023, cât nu a fost prezent nici reprezentantul acestuia, nu a prezentat actele necesare prevăzute de Codul electoral al Găgăuziei și nu a solicitat eliberarea listelor de subscripție.

Prima instanță a nu a acceptat alegerile reclamantului privind neescortarea sa de către Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul către Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei pentru depunerea actelor necesare și a cererii pentru înregistrarea sa în calitate de candidat la alegerile bașcanului Găgăuziei din anul 2023, or, conform răspunsului oferit de Administrația Națională a Penitenciarelor, lui Vasili Aladov i s-a comunicat că escortarea lui în afara penitenciarului nu poate fi satisfăcută în lipsa oricăror documente care ar necesita asigurarea prezenței lui Vasili Aladov la Comisia Electorală Centrală. Astfel, reclamantului Vasili Aladov i s-au explicat condițiile în care cel din urmă putea fi escortat la Comisia Electorală Centrală.

La fel, prima instanță a apreciat critic argumentul reclamantului, precum că acesta a anexat la cererea depusă la Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei copia buletinului său de identitate și procura reprezentantului său, or, din cererea respectivă rezultă că aceste acte nu au fost anexate.

Deopotrivă, reclamantul nu a demonstrat existența unui reprezentant prin procură, deoarece nici la materialele dosarului, nici în instanța de judecată nu a prezentat procura care ar confirma împuternicirile unei persoane terțe de a-i reprezenta interesele. Mai mult ca atât, reclamantul nici nu a comunicat instanței de judecată numele și prenumele presupusului reprezentant.

În această ordine de idei, Curtea de Apel Cahul a conchis temeinicia hotărârii Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 107/2 (491) din 28 martie 2023.

La 29 mai 2023, Vasili Aladov a depus la Curtea de Apel Cahul, prin intermediul oficiului poștal, recurs nemotivat împotriva hotărârii din 29 mai 2023 a Curții de Apel Cahul, iar la 09 iunie 2023 a prezentat Curții Supreme de Justiție motivarea recursului, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii recurate și emiterea unei decizii noi, prin care să fie admisă acțiunea depusă (f.d. 96, 98, 104, 111 recto-verso).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată.

Deși, la 20 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a notificat în mod electronic intimă Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei copia recursului depus de Vasili Aladov împotriva hotărârii din 29 mai 2023 a Curții de Apel Cahul, aceasta nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință în care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu art. 66 alin. (1) din Codul electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015, alegătorii și concurenții electorali pot contesta acțiunile/inacțiunile și hotărârile consiliilor și birourilor electorale și acțiunile/inacțiunile concurenților electorali la organul electoral ierarhic superior și în instanța de judecată.

Conform art. 69 alin. (1) și (8) din Codul electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015, instanța de judecată adoptă și pronunță hotărârea în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă, legislației administrative și ale prezentului cod. Hotărârea instanței de judecată poate fi contestată în termen de trei zile de la pronunțare.

Hotărârea Curții de Apel Cahul a fost adoptată la 29 mai 2023. Recursul nemotivat a fost depus la 29 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 96, 98). Potrivit scrisorii de expediere a hotărârii, în data de 09 iunie 2023 Curtea de Apel Cahul a expediat în adresa lui Vasili Aladov pentru notificare copia hotărârii motivate din 29 mai 2023 (f.d. 95). La 09 iunie 2023, Vasili Aladov a prezentat Curții Supreme de Justiție motivarea recursului (f.d. 104, 111).

În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recurentul s-a conformat prevederilor legale stipulate la art. 69 alin. (8) din Codul electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015 privind termenul de depunere a recursurilor.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Vasili Aladov în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și

anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Vasili Aladov.

Conform art. 69 din Codul electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015, în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Vasili Aladov, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Aliona Miron